

7. Krav til private virksomheder om beskæftigelse af praktikanter (2010-46426)

Det indgik i den vedtagne ungejobpakke, at der skal udarbejdes en model, der sikrer, at private virksomheder, der udfører arbejde for Københavns Kommune, beskæftiger praktikanter. Indstillingen indeholder et forslag til model.

INDSTILLING OG Beslutning

Økonomiforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget over for Borgerrepræsentationen anbefaler

1. at der i kommende udbud af opgaver, der har en varighed på 6 måneder og derover, og hvor lønudgiften skønnes at være mindst 4 mio. kr. og/eller den samlede entreprise skønnes at være mindst 10 mio. kr., som udgangspunkt gælder, at virksomheden skal beskæftige mindst en praktikant for hver gang, de nævnte beløbsgrænser passeres,
2. at forvaltningerne i forbindelse med forelæggelse af anlægsbevillingssager redegør for omfanget af potentielle praktikpladser i sagen,
3. at forvaltningerne fastlægger de præcise krav om praktikpladser i forbindelse med det konkrete udbud, og at det sker i overensstemmelse med de i denne indstilling anførte retningslinier,
4. at forvaltningerne løbende redegør for det præcise antal praktikanter som beskæftiges på en anlægsopgave i de anlægsoversigter, som offentliggøres på kk.dk samt
5. at effekten af de stillede krav evalueres ved udgangen af 2011.

Problemstilling

Der er et stort antal unge, der mangler en praktikplads, og det er en legal kommunal interesse at arbejde for, at flere unge får en uddannelse. På de tekniske skoler i københavnsområdet er der mere end 800 unge i skolepraktik, ligesom der på landsplan mangler ca. 8700 praktikpladser til unge i erhvervsuddannelser. Københavns Kommune har besluttet at gøre en indsats for at mindske problemet ved som arbejdsgiver at oprette yderligere 500 pladser i perioden 2010-13. I samme periode anvendes store midler på fortrinsvis bygge- og anlægsarbejder og reparationsarbejder, men også på driftsopgaver udført af private virksomheder. Det skal sikres, at anvendelsen af disse midler sker på en måde, der bidrager til, at flere kan få en praktikplads i private virksomheder.

Løsning

Der er en række forudsætninger, der skal være opfyldt for, at der lovligt kan stilles krav til private virksomheder om at beskæftige bestemte typer af medarbejdere. Der er indhentet advokatbistand med henblik på at sikre, at det i denne indstilling foreslåede opfylder disse forudsætninger. De er i det

væsentligste følgende:

- **Tilknytning til kontraktens genstand:** Kravet skal gælde ved udførelsen af den konkrete opgave.
- **Ikke diskrimination:** Kravet må ikke diskriminere f.eks. udenlandske virksomheder eller arbejdstagere, lige som der heller ikke kan stilles krav om udelukkende at beskæftige unge københavnere.
- **Saglighed:** Kommunen skal være berettiget til at varetage hensynet til unge, der mangler praktikplads.
- **Proportionalitet:** Kravet til leverandøren skal være rimeligt i forhold til den opgave, der udføres, herunder opgavens økonomiske størrelse.
- **Eksportforbud:** Kravene må ikke knyttes til ydelser, opgaver eller produkter, der produceres i andre lande.
- **Offentliggørelse:** Kravene skal fremgå af udbudsmaterialet og være nævnt i udbudsbekendtgørelsen.

Der skal lægges vægt på, at de private virksomheder ikke oplever ordningen som administrativt besværlig. Der skal derfor etableres kanaler for virksomhederne til at søge information om, hvordan de skal håndtere de stillede krav, således at der ikke som følge af kravene vil være færre, der byder på kommunens opgaver.

Af hensyn til virksomheder der allerede har et stort antal praktikanter, stilles der ikke krav om, at der skal ske nyansættelse af en eller flere praktikanter. Kravet er i stedet, at der skal være beskæftiget en eller flere praktikanter under arbejdets udførelse.

Økonomiforvaltningen har været i kontakt med KE, der er positiv over for at stille krav om praktikpladser i kommende udbud. KE undersøger mulighederne, og hvordan udbudsmodellen konkret bør udformes i KE.

Der fremlægges følgende forslag til krav om beskæftigelse af praktikanter:

1. Hvornår skal der stilles krav

Som rettesnor gælder,

- at opgaven skal have en varighed på 6 måneder eller derover, og
- at lønudgiften skønnes at være på mindst 4 mio. kr. og/eller
- at entreprisen skønnes at udgøre mindst 10 mio. kr.

I disse situationer skal der ud fra en konkret vurdering stilles krav om, at virksomheden – for hver gang de nævnte beløbsgrænser passeres – skal beskæftige mindst én praktikant, dvs. en arbejdstager, med hvem virksomheden indgår eller har indgået en uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser, eller som er omfattet af en lignende uddannelsesordning i et andet EU-land.

2. Undtagelser

Der kan være særlige forhold, der taler imod at beskæftige praktikanter ved arbejde, idet udgangspunktet i virksomheder, der er godkendt til at have praktikanter, dog er, at praktikanterne kan udføre sædvanlige arbejdsfunktioner.

Det skal endvidere vurderes, om kravet vil være til væsentlig skade for kommunen. Som eksempel kan peges på, at der kan være tale om en så specialiseret opgave, at den kun kan udføres kvalificeret af én virksomhed, og at der er risiko for, at denne virksomhed vil afholde sig fra at give tilbud pga. kravet.

Forpligtelsen til at beskæftige praktikanter bortfalder herudover, hvis virksomheden ikke er i stand til at finde en praktikant, som ønsker at indgå en uddannelsesaftale med virksomheden. Forpligtelsen bortfalder dog kun, hvis virksomheden kan dokumentere, 1) at der er annonceret efter praktikanter på www.praktikpladsen.dk eller foretaget en passende annoncering i et andet EU-land, og 2) at en teknisk skole eller tilsvarende skole eller relevant myndighed i et andet EU-land efter konkret henvendelse fra virksomheden ikke har set sig i stand til at formidle en praktikant til ansættelse. Virksomheden skal give meddelelse til kommunen, hvis en stilling, som skal besættes med en praktikant, ikke har kunnet besættes i en periode på mere end 2 uger.

3. Krav om andre typer praktikanter

Hvis virksomheden ikke kan godkendes som praktikvirksomhed, kan virksomheden efter samtykke fra Københavns Kommune opfylde kravet om beskæftigelse af praktikanter ved at besætte det fastsatte antal stillinger med ledige, der skal i virksomhedspraktik som led i afklaring eller opkvalificering, eller som er omfattet af en lignende ordning for ledige i et andet EU-land (herefter også benævnt ”praktikant”). I denne situation bortfalder virksomhedens forpligtelse til at ansætte en praktikant, såfremt kommunen eller en relevant myndighed i et andet EU-land efter konkret henvendelse fra virksomheden ikke har set sig i stand til at formidle en praktikant til ansættelse.

4. Dokumentation og kontrol

Virksomheden skal på kommunens anmodning dokumentere, at kravet om beskæftigelse af en praktikant er opfyldt. Kontrolopgaven placeres hos Københavns Kommunes Interne Revision og bygherren, der kan kræve dokumentation for overholdelse af kravene.

5. Uenighed om hvorvidt manglende beskæftigelse af praktikanter er berettiget

Hvis der opstår uenighed om, hvorvidt virksomhedens manglende beskæftigelse af en praktikant er berettiget, kan kommunen forlange en uddybende redegørelse fra virksomheden. Hvis kommunen herefter fortsat finder virksomhedens handling uberettiget, kan kommunen meddele virksomheden, at manglende beskæftigelse af en praktikant vil blive betragtet som misligholdelse af kontrakten. Sker der herefter fortsat misligholdelse af kontrakten, kan kommunen efter eget valg enten kræve en bod eller hæve kontrakten efter de bestemmelser, kontrakten fastlægger.

6. Misligholdelse

Hvis virksomheden ikke opfylder sin pligt til at give meddelelse om manglende beskæftigelse af en praktikant eller til at dokumentere, at kravet om beskæftigelse af en praktikant er opfyldt, betragtes dette som misligholdelse af kontrakten. Sker der herefter fortsat misligholdelse af kontrakten, kan kommunen efter eget valg enten kræve en bod eller hæve kontrakten efter de bestemmelser, kontrakten fastlægger.

7. Rapportering

Der skal ske rapportering om antal beskæftigede praktikanter i forbindelse med de kvartalsvise anlægsoversigter.

8. Ikrafttræden

Der skal stilles krav om beskæftigelse af praktikanter i udbud, der sker efter den 1. juli 2010, hvis dette kan ske uden at forsinke udbuddet i et omfang, der har betydning. Ved udbud efter 1. sept. 2010 skal der stilles krav – selvfølgelig efter konkret vurdering som beskrevet ovenfor.

9. Evaluering

Effekten af at stille krav til virksomheder skal evalueres ved udgangen af 2011.

Økonomi

Det er forventningen, at indførelsen af sociale klausuler vil føre til et øget internt kommunalt ressourceforbrug til information af medarbejdere og bydende, kontrol af om kravene er opfyldt m.v. Ressourceforbruget forventes at være af mindre omfang. Der er ikke økonomiske konsekvenser af bevillingsmæssig art.

Videre proces

Efter behandling i Økonomiudvalget videresendes sagen til Borgerrepræsentationen.

Claus Juhl

Bjarne Winge

bilag

